

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team:

Onderwerp:

realisatie herinrichting Nieuwe Markt

Notagegevens

Bestuursorgaan	: B-en-W 17-09-2024
Notanummer	: 2024-643
Datum	: 17-09-2024
Programma	: 03 - Leefomgeving
Portefeuillehouder	: Wethouder Van Essen,
Bijlage(n)	:

Parafering

18-07-2024: Programmamanager16-09-2024: Programmamanager12-09-2024: Wethouder13-09-2024: Programmamanager

Agendering

- * 19-07-2024: Gemeentesecretaris/algemeen directeur
- * 17-08-2024: Teammanager Concernstaf en Adjunct-secretaris
- * 13-09-2024: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

17-09-2024

B & W d.d.: 17-09-2024

Besluit

1. Te starten met de realisatie van de herinrichting van de Nieuwe Markt
2. De aanvullend benodigde dekking (€675.000) uit de algemene middelen bij de vierde kwartaalrapportage aan te vragen

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

Op 1 juli 2020 heeft de Gemeenteraad ingestemd met het Schetsontwerp Lebuinuspleinen, ontwikkeld op basis van de diverse uitgangspunten vanuit een brede vertegenwoordiging van de samenleving en op basis van eerder gestelde bestuurlijke kaders. Het ontwerp is de schetsmatige invulling van het Grote Kerkhof, Stromarkt en Nieuwe Markt. Inmiddels is de herinrichting van de Stromarkt en het Grote Kerkhof gereed. Voor de herinrichting van de Nieuwe Markt is in april 2024 een DO vastgesteld door het college. Ook de herinrichting van De Graven, de Hofstraat en de Grote Poot maken hier onderdeel van uit. Het Definitief Ontwerp is uitvoeringsgereed gemaakt, en de aannemer heeft een prijsaanbieding gedaan. De totale projectkosten zijn hoger dan het budget. Bij de vaststelling van het DO is dit gesignaleerd. Daarbij is aangegeven dat bij de tweede kwartaalrapportage op het tekort wordt terug gekomen. Het tekort is nu in beeld. Omdat eind 2024 de extra dekking mede wordt gezocht in over en onder bestedingen op het jaarresultaat in het programma, wordt het besluit over aanvulling uit algemene middelen bij de vierde kwartaalrapportage gedaan.

De totale projectkosten zijn berekend op €3.420.000. In het bestuursakkoord 2022-2026 "Dichtbij, Betrokken en Bevlogen" is €2.500.000 (met bijbehorende

kapitaallasten van €133.000 per jaar) investeringskrediet beschikbaar gesteld. ca € 245.000 dekking vindt uit bijdragen andere programma's en onderdelen plaats. Het te verwachten tekort bedraagt € 675.000, en is als volgt te verklaren:

1. De kosten vallen € 250.000 hoger uit door het consulteren van de omgeving (buurt) en de raad om te komen tot een gedragen definitief ontwerp om te toetsen of de kaders uit het raadsbesluit van 2020 over het Schetsontwerp Lebuinuspleinen anno 2024 nog actueel zijn. Hierbij is ook een nieuwe variant uitwerken uitgewerkt. Dit betreft voornamelijk ambtelijke inzet;
2. Om voldoende waterberging op het plein te kunnen creëren moet extra grond worden afgegraven, waardoor meer archeologische werkzaamheden nodig zijn. De extra kosten bedragen € 100.000,-.
3. De realisatiekosten liggen ca 5 ton hoger dan begroot. Als gevolg van het opnieuw moeten consulteren loopt de uitvoering/realisatie van het project vertraging op wat gevolgen heeft op de huidige marktprijzen die vertaald worden in de aanbesteding. Tijdens de vertraging zijn de marktprijzen voor materialen, lonen etc. verder gestegen (geïndexeerd), klimaatmaatregelen leiden tot hogere kosten, en de beoogde beeldkwaliteit door gebruik van hoogwaardige materialen en elementen.

Binnen het ontwerp is gekeken welke versoeringen mogelijk zijn zonder concessies te doen aan toezeggingen in het verleden en de uitgangspunten voor de beoogde Grandeur en Gemoedelijkheid. De ruimte daarvoor is echter zeer beperkt. Door bijvoorbeeld de waterberging niet te realiseren, wordt niet voldaan aan uitgangspunten voor klimaatmaatregelen. Er zijn enkele kleine aanpassingen doorgevoerd, maar dit heeft niet tot noemenswaardige besparing geleid. Deze extra kosten zijn niet op te vangen in het programma Leefomgeving omdat dit ten koste gaat van noodzakelijk onderhoud op andere projectlocaties. Binnen het ontwerp voor de Nieuwe Markt is gekeken naar mogelijke versoering. Dit is niet mogelijk, versoeringen doen afbreuk aan de uitgangspunten Grandeur en Gemoedelijkheid. Daarom wordt het college verzocht in te stemmen met dekking uit de algemene middelen. Mocht het college onverhoopt toch besluiten minder of geen middelen toe te kennen, dan zullen onderdelen van het werk vervallen. Hierbij kan worden gedacht aan het niet uitvoeren van de Hofstraat, Graven, Grote Poot of dure inrichtingselementen.

Beoogd maatschappelijk resultaat

De herinrichting van de Lebuinuspleinen draagt bij aan een economisch vitale binnenstad. Daarnaast draagt het ontwerp bij aan de transformatie van de binnenstad van 'place to buy' naar een 'place to be'. De verkeersfunctie van de pleinen transformeert naar 'auto te gast'; hiermee neemt de verblijfskwaliteit toe. Daarnaast wordt huidige terras beter ingepast en komt er ruimte voor overige horeca/Museum om terrassen toe te voegen.

De herinrichting van de Nieuwe Markt maakt toekomstbestendig. De parkeerfunctie blijft, het aantal parkeerplaatsen voor auto's neemt iets af en de kwaliteit van het plein neemt toe. Voor fietsparkeren worden twee locaties toegevoegd, bij Museum Eicas en de achterkant van Mimik. Dit mede naar aanleiding van een tweede uitgebreide consultatieronde van afgelopen jaar. De inrichting is zodanig vormgegeven dat het plein ruimte biedt voor evenementen als markten en kermis, en is zodanig ontworpen dat het ook een aantrekkelijk plein blijft als de autoparkeerfunctie ooit verdwijnt.

De toevoeging van extra groen en bomen, klimaatadaptieve maatregelen, verlichting en eenduidige hoogwaardige materialisatie verhoogt de kwaliteit van verblijven en bieden een ondersteunende voorziening voor de woonfunctie binnen de Centrumschil en dragen hiermee bij aan het zijn van een aantrekkelijke woonstad.

Kader

- * Bestuursakkoord 2018 – 2022;
- * Motie "herstart en nieuwe energie denkrichtingen herinrichting Grote Kerkhof" d.d. 25 oktober 2017;
- * RM 2019-000889 Placemaking Grote Kerkhof;

- * RM 2019-001799 Herinrichting Lebuinuspleinen;
- * Raadsbesluit 2020-558 d.d. 1 juli 2020, vaststelling SO;
- * In de begroting 2023 is het budget (€2,5 miljoen) voor de Nieuwe Markt opgenomen;
- * RM 2023-290 Lebuinuspleinen procesaanpak Nieuwe Markt, Graven en Hofstraat.
- * RM 2023-243 Verplaatsing beelden Titus Leeser-advies Adviesraad KOR.
- * RM 2023-687 Lebuinuspleinen vervolg procesaanpak Nieuwe Markt, Graven en Hofstraat.
- * 2023-2017 Herinrichting Nieuwe Markt, Graven en Hofstraat (vaststelling VO door B&W op 5 dec 2023)
- * RM 2024-58 Afronding consultatie ontwerp Nieuwe Markt
- * 2024-273 Definitief Ontwerp Nieuwe Markt, B&W besluit 23 april 2024 vaststelling DO. Tevens besluit om herinrichting Grote Poot mee te nemen.

Betrokken partijen en participatie

Er heeft via de aanvullende consultatie participatie plaatsgevonden voorafgaand aan de vaststelling van het Definitief ontwerp.

Toelichting op participatiebeleid

Argumenten voor en tegen

Voor:

Bij de voorgestelde aanpak kan het werk gestart worden, en wordt aan toezeggingen en verwachtingen van partijen en betrokkenen invulling gegeven. De planning en prestatieafspraken kunnen gerealiseerd worden.

Tegen:

De dekking is vooralsnog niet voldoende. Wanneer de dekking gaandeweg niet wordt aangevuld, worden onderdelen van het werk niet uitgevoerd

Financiële consequenties en dekking

De begroting voorziet in een budget van 2,5 mln. Dit is aangevuld met € 245.000 voor klimaatmaatregelen voor het realiseren van extra waterberging en bijdragen voor werkzaamheden in opdracht van derden. Met de gevraagde middelen, 6,75 ton, wordt het projectbudget 3,4 mln.

De totale projectkosten zijn hoger dan het budget. Bij de vaststelling van het DO is dit signaleerd. Daarbij is aangegeven dat bij de tweede kwartaalrapportage op het tekort wordt terug gekomen. Het tekort is nu in beeld. Omdat eind 2024 de extra dekking mede wordt gezocht in over en onder bestedingen op het jaarresultaat in het programma, wordt het besluit over aanvulling uit algemene middelen bij de vierde kwartaalrapportage gedaan. Van het dekkingstekort en de wijze waarop de aanvulling wordt voorgesteld, wordt in de derde kwartaalrapportage melding gemaakt.

Openbaarmaking en communicatie

De nota en het besluit openbaar te maken.

Over de start van de werkzaamheden wordt gecommuniceerd met de media.

Aanpak en uitvoering

In september gaan de archeologen starten, en in oktober start de aannemer met de aanleg van het plein en omliggende straten. Op 9 september is de omgeving geïnformeerd tijdens een informatieavond op het stadhuis. De start is goed ontvangen: belanghebbenden zien uit naar het resultaat. Belangstellenden kunnen via de website van de gemeente en via een app op de hoogte blijven over de voortgang, omleidingen en bevindingen van Archeologie. In juni 2025 zijn alle werkzaamheden afgerond, en kan de kermis plaatsvinden. Ter plaatse van de terrassen worden de werkzaamheden in de winter uitgevoerd.